

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj so isvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati nročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi današnjega praznika izide prihodnji list v petek.

Vojska.

Dasiravno se uže štirinajst dni od turške strani telegrafično obeta, da se velika bitva vsak dan pričakuje, nijsmo je ni do denes še dočakali, in je tudi najbrž tako dolgo ne bomo, dokler Rusi svoje vojske za 100.000 mož ne pomnože. Denes pred koncem uredovanja tega lista mi nijsmo nobenega izvirnega telegrama dobili, kar smatramo za dokaz, da se nij nič kolikaj važnega dogodilo. Vse vesti o bojih, ki se zdaj po privatnih telegramih poročajo, so le pretirana poročila o manjših sukobih in praskah prvih straž, ki se bližavajo sovražniku, da bi izpazile, kako močen je in kako leži.

Naši nemškutarski listi so polni zlaganih poročil o ruskih nevsmiljenostih v vojski. Pruska „Norddeutsche Allg. Ztg.“ pa piše, da tem lažem na Nemškem nij nihče verjel. Če se pa Bolgari maščujejo nad svojimi krvniki, je to iz prejšnjih in zadnjih turških zverstev lahko razumljivo. Ne more se pa zagovarjati živinsko ravnanje turške redne vojske, katera ranjenim Rusom glave reže, živim telesne možke lastnosti odrezava in s sekro mrtve razmesaruje, kar kot samovidec poroča pruski major Lignitz iz Kazanlika.

Kakor „Pr.“ računi, ima Turčija v Bulgariji vsega vkup 195.000 mož, Rusija je imela pred Plevno 140.000, a zdaj prihaja vsak dan uže po ena brigada pomočne vojske, tako, da bodo Rusi imeli kmalu 260.000 mož. Potem bodo udarili.

Nevarnejša, nego številna presila, je Turkom potreba, da bodo morali svojo operacijsko armado s tem oslabiti, da bodo proti

novim sovražnikom morali nekaj oddelkov poslati. Posebno vznemirja Grška Turčija, proti kateri mora porta takoj na mejo postaviti vojsko. Nekaj dnij je stoprav, kar je grška vlada kupila šest Krupovih topov, ki so se 16.000 puškami ostragušami prišli v Atene.

O turških zverstvih na azijskem bojišču piše berlinska „National-Zeitung“: „Da bi Turki ne bili čisto brez dela, zadostujejo svoje zverinske naravi s tem, da nesrečne Armence koljejo, ki so vsled svojega pasivnega vedenja kakor navlaš za to ustvarjeni, da jih Turki kakor nedolžne ovce lahko koljejo. Popolno uničenje tega interesantnega, akopram zelo primitivnega plemena je v očigled vednemu zverinskemu klanju Turkov le še vprašanje časa. Da bi se temu sramotnemu počenjanju konec storilo, to bi bila največja zasluga kakoga državnika ali vojskovodje.“

O bašibozukih se pripoveduje sledeče po listih: „Oni streljajo na sovražnika celo na dvajset korakov, potem orožje zaženo proč, vržejo se na tla, ter vpijejo: „allah!“ General Leovnov je šel z nekim častnikom in enim kozakom na izlet, na enkrat čuje iz bližine strel — kozak se v srce zadet, zgrudi mrtev na tla. Strel je prišel iz bližine z nekega drevesa. General pokliče nekaj vojakov, in ko se ti približajo, vrže bašibozuk puško doli in se da vjeti, ne da bi se branil. Po dnevi bašibozuki napadajo vojake, po noči pa hodijo po vašeh ropat.“

Telegrami.

Carigrad 12. avg. („N. W. T.“) V vseh zapadnih krajih Anatolije Turki nove vojake nabirajo in menijo 60.000 mož skupaj spraviti. Vlada turška upa te vojake v Carigradu do novega leta uže izuriti.

Berlin 12. avg. Vladna „Post“ poroča, da ruski gardni huzarji gredo 16. t. m. na bojišče, 23. t. m. pa pojde gardna infanterija. Cela garda pa utegne še le koncem septembra na Dunavu zbrana biti.

Bližnje volitve na slovenskem Štajerskem.

Iz slovenskega Štajerja 13. avg. [Izv. dop.]

Rojaki! Volitve so tudi za nas štajerske Slovence pred durmi! Vsak dan imamo pričakovati, da se deželni zbori razpusté in se nove volitve razpišejo. Da nas volilni boj ne naleti tako nepričakovano, kakor je naletel naše brate na Kranjskem, pričnimo o pravem času delovati!

Nam se nij morebiti bati za narodno večino v štajerskem deželnem zboru, ker je še nikoli imeli nijsmo in je tudi za nas nemo-goča; tudi nam nij misliti, da bi si letos večino priborili. Proti nam stojite dve tretjini nemških sodeželanov in dokler se slovenski Štajer od nemškega ne loči in z drugimi Slovenci ne združi v eno administrativno celoto, morajo Nemci naravno večino imeti, ker čudeži v tem slučaju se morejo le na Kranjskem goditi!

Kljubu vsemu temu žene nas vendar čast in veže sveta dolžnost, da stojimo mej soboj složni in odločno v volilni boj! — Žalost mora namreč vsakemu Slovincu srce težiti, če vidi in sliši, kako nekateri Nemci doljeni naš slovenski Štajer uže v svoj „rajh“ prištevajo, kako nas povsod prezirajo in dolajo, kakor da bi nas res uže več tu ne bilo. Na noge torej rojaki! Kažimo svojim nasprotnikom, da smo še, in sicer, da smo vedno krepkejši v svojem narodnem prepričanju in vedno vstrajnejši pri svojih slovenskih

Listek.

Knez Skopin Šujskij.

(Po Petruševskem in drugih spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Skopin se je v resnici, pa le počasi, dalje pomikal. Pri Tverji so potolkli Poljaki njegovo vojsko strašno, ali on nij zdvojil; čez dva dni potem pa jo je on razbil po vsej vrsti ter se zopet dalje pomaknil. V kratkem pa mu zagrozi druga zapreka, katere nij najmanje pričakoval: tujci nijsmo hoteli dalje iti. Oni so se razsrdili na Skopina zato, ker jim nij dovolil vzeti Tvera jurišem, t. j. pleniti po mestu; tudi so zahtevali plačo, katera jim nij bila uže dva meseca izplačana. Denarjev Skopin nij imel, pa jih tudi nij imel od kod vzeti; bilo je tedaj treba počakati in potrpeti, a tega nijsmo hoteli tujci. Delagardi je je nagovarjal,

grozil se, ali njega nijsmo poslušali. Z britkostjo v srci odpeljal je Skopin dalje samo Ruse in še le po dolzih pregovorih sprosil pri Švedih 1000 ljudi pomoči. Poljski vojskovodje pa so, začuvši nekaj o tej razprtiji udarili na Skopina s silno vojsko, ali bili so potolčeni. Posle tega je Skopin ostal na mestu, ker se je bal dalje iti z majheno četo; začel je tudi nabirati vojnike ter tujcem svojim zapovedal, da je za vojsko izvezbajo. A da bi dobil za Švede denarjev, razposlal je po vernih mestih pisma, zapovedal plačati carske davke ter prosil za dobrovoljne prineske.

V tem času je pristopilo mnogo mest k carjevej stranki. Pripomogli so k temu sami Poljaki, a nič manj Kozaki in ruski izdajalci. Oni nijsmo poznali niti milosti niti usmiljenja: vlovljene so oni topili, streljali; pred roditelji so žgali otroke, glave njihove nosili na kopji, dojenčke pa razstrupali ob kamenje. Ruski

Tušinci nijsmo Poljakom branili skruniti svetih mest, da, pač sami so jim še pomagali: držali so na altarih pse in drugo živino; z mrtvaškimi prti pokrivali konje, na svetih slikah igrali s kockami. Pobivši ljudi in poplenivši vse, kar se je dalo vzeti, pokončevali so ostalo blago, sežigali, metali v vodo. V vseh krajih, kjer so zlodejstvovali Tušinci, ležali so mesto vasi in gradov kupi pepela; po cestah so se valjala trupla, na katerih so sedeli trumoma krokarji, v oglodanih črepinjah so delale druge ptice gnezda. Medvedi, volkovi, lisice, zajci so se slobodno sprehajali po zapuščenih mestih in vseh ter gujezdili po izbah in hišah. Ostali ljudje so pobegnili v šume, močvirja, skrivali so se pred božjim svetom v zverinske brloge, trepetali ves dan za svoje življenje in pričakovali temne noči kot veliki dar božji. Ali tudi noč jih nij vselej spasila, kajti noč je bila svetla kot dan od požarov. Tušinci so

terjatvah, da nas nemčurska sila niti za las potlačila nij!

Naša reč je sveta in pravična! Na domačih tleh se bomo borili za domače pravice. Naši nasprotniki se uže pripravljajo na volitve. Davno so uže bili v večih štajerskih nemških listih volilni oklici, kjer se je nad slovenskimi poslanci in nad slovenskim narodom sploh ščuvalo. Očitali so našim poslanecem, da celo pri pasjem davku po narodnih pravicah kričijo itd. S kratka, ti ljudje nam še teh pet narodnih poslancev ne privoščijo, ki smo jih do zdaj imeli, dasiravno bi nam jih po pravici 20 šlo.

Mi jih gotovo ne bomo v nemškem Štajerji v škodo silili; a zato pa tudi zahtevamo, da oni nas pri miru pustijo. Če pa bodo postavili sredi slovenskega ljudstva svoje kandidate, (kar je itak gotovo), pokazali jim bomo, kaj združene moči in sveta navdušenost premore. V kmetskih občinah je njihov propad povsodi gotov, če delamo!

Da pa bodo naše zmage toliko sijajnejše, začnimo za časa delovati! Osnujmo si v porazumljenji v Mariboru centralni komité, v Celji, Ptuiju, Ljutomeru, Brežicah itd. pa pododbore za slovenski Štajer, kateri bi potem složno in uspešno delovali morali. Ali tudi vsak zaveden narodnjak mora po svoji moči vse storiti, da bode naša reč napredovala in slednjič zopet zmagala. Pred vsem moramo pa dobiti kandidate in poslance, zmožne in neustrašljive slovenske sinove, kateri bojo po Katonovem izgledu pri vsakej priložnosti, (in če bi tudi pri „pasjem davku“ bilo,) terjali, da se tudi štajerskim Slovincem narodne pravice dati morajo!

Ugodna izpremema diplomatskega položaja.

Angličanska vlada, ki je dozdej tako silno proti Rusiji s sabljo rožljala, odpasala jo je in vrgla v kot, ter oblekla na nagloma obleko „miru“ in sprave in „poštene“ nevtralitete. To je velik dogodek poslednjih dni. Vodja angleške vlade namreč, lord Beaconsfield, je izjavil zdaj, predno se parlament razide, to-le: „Mi smo oglasili, da ostanemo nevtralni, pod uveti, če Rusija naših interesov ne bode oškodavala; povedali smo Rusom odločno, kateri so ti uveti ali pogoji; zdaj so stvari take, da angleška vlada nema uzroka misliti, da bi ruska oškodavala angleške koristi, zato ostanemo nevtralni.“ Torej zdaj

iskali z lovskimi psi človeške stopinje; začuvši pse, niso se smeli ljudje niti geniti v svojih skrivališčih; matere so, zdrževaje otroke od krika, zadušile je do smrti. Ruska zemlja je bila vsa slovno pokrita z mrtvaškimi mogilami! . . .

Ruski narod vendar nij mogel dolgo prenašati nasilstva od takih zlodjev; on se je vzdignil na svoje tlačitelje, začel se bitij z njimi, ne oprostivši niti svojih. Vasi in mesta so se pobunila proti Tušinskemu varunu in v kratkem so bile vse severne in iztočne zemlje vnovič v rokah carja Vasilja.

Skopinu se je posrečilo nazadnje vendar pregovoriti tujce. Delagardi je prišel zopet k njemu ter poslal v Švedijo po novo vojsko. Mej tem časom pa je vojska zavzela svobodo Aleksandrovske ter pregnala od tukaj Poljake. Skopin je poslal tudi v Trojicko-Sergijevsko Lavro pomoči, ter je vsak dan dopisoval s

se bode tudi javno mnenje v Rusiji potolažilo, ki je bilo uže sleklo slovansko svojo potrpežljivost in je bilo silno razdraženo na Angleže.

Pa tudi pri nas v Avstriji oficijozni listi hite ponavljati, da vse, kar se je ondan pisarilo o protiruske mobilizaciji, o zasedanji Srbije itd., nij nikakor misel odločujočih krogov, temuč, da naša monarhija se drži trdno trocarske zveze, t. j. iskrenega prijateljstva z Rusijo in prusko Nemčijo, in celo to se od raznih strani naglašja, da Avstrija ne bode ničesar storila, kadar Srbija zopet v ogenj stopi. Ona uže ve, da jej končno pripade Bosna; tako je bilo uže v shodu našega cesarja z ruskim carjem dogovorjeno.

Takó ima Rusija popolnem prosto roko, sama s Turčinom poslednji popravek storiti, ali zmrvti ga. Zdi se, kakor da bi se bil Angležem po Plevni kamen od srca odvalil, ko so namreč videli, da ruski nalog nij tako legak, kakor so ga mislili sami Angleži. In uže to jim je bilo dovolj, da njihova diplomacija sabljo zopet vtika in izposlane prve straže nazaj kliče.

Je-li to dobro, ali slabo, to bode še le prihodnost učila. Gotovo je, da ima za nas Slované tudi dobre strani, brez dvombe pa je tudi res, da bi bila Rusija neizmerno večji vpliv obdržala, ko bi bila precej postavila ono vojsko na noge, katero zdaj pri Plevni sestavlja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14 avgusta.

Čehi v Mladej Boleslavi so tudi naznačili tabor, v katerem hote izreka, da je obstanek Turčije kulturi škodljiv, in da Avstrija pri deljenji Turčije naj vzame turško Hrvatsko in en del Bosne. — Tudi moravski Čehi so naznanili za 26. t. m. tabor na Beli Gori pri Brnu.

V **Lvovu** policija še vedno preiskuje hiše in sumnjive osebe zapira.

Hrvatje so imeli zopet tabor v Koprivnici, na katerem se je udeležilo na 2000 ljudi. V enoglasno sprejetej resoluciji izreka se onim, ki se za svobodo balkanskih Slovanov boré, sočutje in se ob enem izreka, da zahteva interes monarhije, kakor še posebno interes trojedne kraljevine, da se Bosnija in Hercegovina pridruži naši monarhiji.

Vnanje države.

Ukaz **ruske** vlade baje nalaga poljedelcem po ruskem Poljskem, vsaj eden četrt tega, kar pridelajo, izročiti eraru; zato dobodo obligacije.

Midhat-paša se je vrnil v London

carjem. V selu Aleksandrovskem je bila takrat vsa sila, vsa nada ruske zemlje. Samo od Skopina so se nadejali rešitve; on edini je bil pri vseh v srcu in na jeziku; na carja niso niti mislili. V tem nemirnem času, ko so se carji često menjali, prišlo je morda mnogim na misel, da bi dobro bilo, ko bi se postavil mesto Vasilja za carja Skopin. Ali od misli do čina je daleč, posebno za tako smel in brezpostaven čin. Vendar pa se je našel človek, ki se je poprijel te misli; le ta človek je bil rjezanski vojvoda Prokop Lapunov. On je bil razumen, hraber, smel, imel trdo srce, ter goreče ljubil svojo rodno zemljo; ali njemu je bilo pa tudi vse eno, da li je on dosegel na časten ali brezzakonit način svoje dobro podvzeto delo. Poprej se je on bunil skupaj z Bolotnikovim, ker je veroval, da je prvi nazvani car bil zares Dmitrij, ki se je rešil z begom iz Moskve; ali spoznavši istino, predal

se nazaj, sultan ga nij hotel zopet na vladanje poklicati. Vidno je, da bil ves njegov „poklic“ na Dunaj le judovsko-nemšk humbug.

Iz **Parisa** javljajo, da policija pazi Thiersa. Vendar je on zadnji petek množico gostov sprejel, katerim je rekel, da je republikanska zmaga gotova. Gambetta dela z njim v polnej slogi.

Iz **Rima** poročajo „Times“, da so se zadnji petek zbrali kardinali pri papeži na posvetovanje, kako bi se vladala papeževska stolica proti italijanski vladi zanaprej.

Dopisi.

Iz Poljanske doline 12. avg.

[Izv. dop.] Leto 1877 se more zvati za Slované nadepolno. Velika in krvava borba na slovanskem jugu podaja veselo upanje osvobodjenja naših slavjanskih bratov izpod turškega jarma. Če se posreči svetelj Rusiji, uže začeto delo z dobrim uspehom izvršiti, bo to velika pridobitev za slavjansko stvar. Avstrija bode z osvojenim rodovitno Bosno večja in močnejša postala. Na balkanskem poluostrovu se bodo ustanovile slavjanske države, katere bodo imele velik moralni vpliv za razvitek slovanstva. Duševno jako razviti Bolgari in drugi balkanski Slovani bodo stopili v vrsto izobraženih evropskih narodov in bodo krepko delali na literarnem, političnem in ekonomičnem polju za napredek in kulturno povzdigo Slovanstva. Kadar bo enkrat največji sovražnik Slovanstva, Turek strtl, bodo tudi Slovanom sovražni izgubili mnogo poguma in mej nas Slované pridejo časi mirnega pa uspešnega delovanja za zboljšanje materijalnega in duševnega stanja. V zdaj vsled turškega zatiranja jako zanemarenih krajih se bode povzdignilo kmetijstvo, obrtnija in trgovina in cvele razne znanosti. Železnice, katere se bodo osnovala po balkanskem polotoku, bodo zelo povzdignile te slovanske kraje v finančnem obziru, ter koristile tudi nam, avstrijskim Jugoslovanom, kojim bo najkrajša kupčijska pot odprta na Grško in v ves iztok, zlasti nam Slovincem.

Ne le na jugu, ampak tudi v drugih avstrijskih krajih bo imela ta borba za osvobodjenje velik vpliv za povzdigo narodnih idej in slavjanske vzajemnosti. Poročila o velikih ruskih žrtvah in hrabrih črnogorskih zmagah bodo tudi drugod mej Slovani povzdignila narodno zavest in vcepila večjo vnetost in jedinstvo v delovanji za sveto slavjansko stvar. Vspehi so uže deloma vidni. Sovražna slovanska naroda ruski in poljski se mislita sprijazniti in sporazumeti na slovanskej podlagi.

(Konec prih.)

Ta stvar sicer še nij dovršena, pa se vendar kaže, da ne bode brez vspeha. Nekateri sanjači o poljskem kraljestvu se še vedno temu zoperstavljajo, a previdnejši Poljaki pa uže spoznavajo korist takega sporazumljenja. Na Češkem se staro- in mladočehi vedno bolj približujejo jeden drugemu in njih sporazumljenje nij daleč. Hrvatje, kateri so zadnje leta bili nekoliko zaspani za Slovanstvo, so zdaj zopet na taboru pokazali, da jim je še vedno mnogo mar za slovansko stvar. Nasledki združenja strank in večje narodne zavesti, spodbudene po dogodkih na slovanskem jugu, bodo v Avstriji ti, da bodo tudi avstrijski Slovani vedno bolj energično zahtevali svoje narodne pravice in jih naposled tudi dobili. Ti se uže za svoje gospodstvo boje in ta strah uže po časnikih in Magjari tudi po taborih izrazujejo in Slovane prav pridno obrekujejo. Te magjarske in nemško-judovske laži in obrekovanja pa ne bodo nič opravila, ker ničesa ne morejo dokazati, zakaj bi slovanski narodje utegnili biti nevarni za obstanek avstro-ogerske monarhije. Slovan je ostal zvest Avstriji celo v viharjih letih 1848 in 1849, ko so se razni drugi avstrijski narodi spuntali in hoteli uničiti cesarstvo. Slovani se ne žele odcepiti od Avstrije, ampak le zahtevajo svoje pravice, katere jim gredo po božjej in človeškej pravici; potem smo pa pripravljeni braniti Avstrijo in njene cesarja, kakor smo ga branili v zgoraj omenjenih letih. Oni ne žele gospodariti črez druge narode, ampak z njimi deliti enake pravice in enake dolžnosti.

Tudi tukajšnje kmetijske rodoljube je vest iznenadila, da je tabor na Udmatu prepovedan. Več rodoljubnih mož iz poljanske doline in tukajšnjih gorá, kateri so se uže pri volitvah za deželni zbor prave narodnjake izkazali se, je mislilo se udeležiti tabora, na katerem bi se bilo sklepalo o jako človekoljubnih stvareh. (Drugo smo izbrisali. O tem drž. pr. ne pusti besede. Ur.)

Tukajšnje, kakor vse slovensko ljudstvo namreč ve še mnogo pripovedovati o grozovitostih, katere so Turki po Kranjskem doprinašali, kakor so jih zvedeli od svojih pradedov in voščijo srečo ruskemu orožju. Mnogo se zanimajo tukaj pri nas za rusko-turško vojsko, skrbno povprašujejo, kaj da razne slovenske novine novega poročajo.

Mnogo se zdaj piše in govori o združenji slovenskih časopisov, kar bi bilo jako koristno. Za sedanje duševno stanje Slovencev je toliko število časnikov preveč, ker jim primanjkuje denarne in vsled tega naravno tudi duševne podpore. Dobro bi bilo, da se „Sl. Narod“ in „Slovenec“ združita v en dnevnik, kateri bi lahko prinašal več dopisov in in želeti bi bilo, da bi imel tudi oddelek za pobirke iz raznih slovanskih časnikov, v katerem bi prinašal razne krajše spise iz časnikov drugih slovanskih narodov.

Žitni pridelek se tu pri nas mora še dosti dober imenovati, posebno ozimna reč se je dobro obnesla. Tako imamo tolažbo, da se bo zboljšalo stanje tukajšnjih kmetov, katero se je bilo v zadnjih slabih letih mnogo shujšalo. Želeti je, da bi po letošnji dober letini sledilo še mnogo rodovitnih let. Toče, katera je bila uže dve leti po raznih krajih poljanske doline pobila, letos se nij bilo in Bog je varuj še na dalje. Ajda prav lepo raste, proso je je veliko zraslo in obeta dobro žetev.

Druzega dne tega meseca so tukaj na Trati pokopali Janeza Jezerška, sina tukaj-

šnjega poštarja. Umrli je bil v 24. letu svoje starosti vrli slovenski rodoljub, naročnik več slovenskih časnikov in ud „matice slovenske“. Bil je pri vseh priljubljen in občno spoštovan, ter bi bil mogel mnogo delati za slovansko stvar v svojem kraju, kjer bi bilo še jako treba, kakor volitve v kupčijsko zbornico pričajo, ali nemila smrt ga je pobrala v veliko žalost njegovim staršem in znancem, v škodo njegovemu domačemu kraju in slovanskej domovini. Zemljica mu bodi lahka!

Od Pesnice 11. avg. [Izv. dop.] (Marsikaj o domačih slovenskih stvarih.) Nij še desetletje minolo, odkar programi gimnazij ne prinašajo več v posebnih predelih imen učencev, sestavljenih po narodnostih, katerih človek z vsem trudom na širokem svetu najti nij mogel. Ti umotvori, skoro brez izjeme proizvodi gospodov ravnateljev, prinašali so namreč dalje časa imena učencev slovensko-nemške narodnosti in nasprotno. Marsikateri, neznan z našimi razmerami in učenostjo gg. pisateljev, si je glavo belil z uvrstjenjem te narodnosti. In vendar so to bistroumnó neumnost prav z lehkoto spravili na beli dan. Težili so na to, povekšati število nemških učencev, zmanjšati ono nenemških. Za svoje nakane ugodne statistike so potrebovali in skuhal ter spekli so novo narodnost, neko mešanico iz obeh narodnostij. Pomagali so modrijanom starši in oskrbniki učencev, imajoči večinoma o narodnosti toliko pojma, kakor o sanskritu. Prišedši vprašal je osorno gospod ravnatelj v pričo pripeljanih gojencev po njih materinem jeziku, imenujoč jim jezik, kateri mu je bil črez vse priljubljen. Vprašanim trebalo je samo kimati in v trenutku bil je protežiranemu narodu pridobljen nov ud. Ako je bilo le količkaj mogoče, se je stara neumnost v pisanji lastnega imena strogo varovala, kot fin-giranega pokolenja. Če jih to sredstvo nij privelo do cilja, sklepali so po znanju družega jezika na narodnost. Firma „slovenskih Nemcev“ je vsaj nastala ter se je precej časa tepla po tiskovinah.

Pošteni nemški odgojitelji tudi ne puste iz golega kruhoborstva svojih otrok učiti se družega jezika, marveč so prepričani o koristi takega znanja. „Mein Sohn muss das Slovenische gründlich erlernen, denn es ist sein tägliches Brod,“ dejal mi je večkrat v Mariboru premožen trgovec. Enaka mera naj velja za vse učence!

Kako pa stoji z učenjem slovenskega slovstva na gimnazijah? Koliko bi se moglo o tem predmetu pisati! Nemško slovstvo učimo se Slovenci štiri leta in kako natančno, koliko se daje nalog, koliko se prednaša o njem! Kaj pa s slovenskim? Ko sem zapustil gimnazijo, znal sem iz slov. slovstva za silo to, kar stoji v Miklošičevem ubozem berilu, ter sem poznal nekoliko staroslovenskih črk. Ako nam v nemškem nij zado-stoval Egger, seči smo morali po Johannes Scherru; kaj pa naj bi Slovenci zraven zastarelega Miklošičevega berilca rabili? V nemškem jeziku moral je vsak učenec izdelati saj eno izpeljavo za prosto prednašanje; predmet si je sam izvolil; delo je bilo tudi brez „kostišča“ po volji učiteljev. Nikdar nij prednašalo po dvajest do trideset učencev enih in istih čenč, katera more veselje do predmeta le greniti in učence dolgočasiti. Eno celo leto zabili smo s staroslovenščino, akopram smo imeli na mariborskeje gimnaziji

le po dve uri na teden za svoj jezik; za nemščino bile so odmerjene tri ure na teden a teh nijsmo potrosili s staro nemščino. Po časi bodo g. učitelji prišli vendar do izpoznanja, da je koristnejše, porabiti dragi čas za drugo, da dosežejo bolji uspeh. V to svrhu bi gotovo dosti pripomogla dobra slovenska čitanka in literaturna zgodovina, to se vej prosvetljeno pisana in z estetičnega stališča za višje gimnazije, katero bi morali pri denšnjem številu izvrstnih učiteljev uže dolgo imeti. Kaj se neki čaka? Ali je prestavljeni „Curtius“ potrebnější?

Iz litijske dekanije 12. avg. [Izviren dopis.] (Dopisniku „Tagblatt“-ovemu iz Litije.) Duhovni iz litijskega okraja, katere je vse pred kakimi 3 tedni „Tagblattov“ dopisnik na rešeto dejal in razen 3, (kateri se pa menda njegove hvale sramujejo) po svojej turškeje šegi oblatil zarad poštenega postopanja pri zadnjih volitvah, rečemo mu to-le: Mi, vas, dopisun! dobro poznamo. Vi ste ono človeče, ki mirne ljudi po kavarni tolče in bije, da bi si s tem menda kaj posla pridobil, kajti padarskega „gšefta“ ste neki. Za to pa vam povemo, da vaša graja je nam v čast in slavo, a vaša hvala bi nam bila vselej v nečast in sramoto pred vsim poštenim svetom.

Iz Medloga v savinskeje dolini 12. avg. [Izviren dopis.] Soboto 11. avgusta smo pokopali v Celji starega očeta Krušiča, posestnika v Medlogu nad Celjem. Bil je ranjki po vsem izgled izvrstnega očeta in poštenega narodnjaka. Dasiravno kmet in ne v najbolj-ših razmerah, dal je štiri sine študirat, kateri zdaj vsi, razen enega, po svojem za slovenski narod delajo. Starši sin je znani narodnjak profesor v Celji. Eden je kaplan v Slatini. Tretji je po dovršeneje medicini pred tremi leti doma umrl, in najmlajši še študira filozofijo na Dunaji. Eden sin je gostilničar in eden izmed tistih redkih mestjanov, katerim še srce za slovenski narod bije. Oče Krušič je bil povsod priljubljen, v mestu, kakor tudi na kmetih zelo čislán. Vedno vesel je razveseljeval vsako družbo z narodnimi pesmami, katerih je veliko znal. Težko ga bomo pogrešali; zato pa mu tudi tem bolj želimo, naj bi mu bila zemljica lahka!

Iz Trsta 11. avgusta [Izviren dopis.] (Audiatur et altera pars.) Štejem si v dolžnost odgovarjati g. dopisniku „iz tržaške okolice“ v 175 štv. „Slov. Naroda“. — Če je uže hotel g. dopisnik nekatere dopise „Slov. Učitelja“ ovreči, tedaj je imel vsaj to oporekati, kar je tam zapisano, ne pa posamezne besede po svoje zavijati, pri katerem zavijanji je bil revček vrh tega še tako nesrečen, da je indirektno baš to priznal, kar je hotel zavreči. Faktum je enkrat ta, da novi učni načrti nimajo za okoliške šole veljave, — to je pisal „Slov. Učitelj“ in to priznava dopisnik sam. Kar pa g. dopisnik o podučevanji v realističnih predmetih pred (!) l. 1868 govori, se meni pač čudno zdi. — Tedaj pod onim magistratom, kojega referent je še predlanskim učitelju, ki je začel sam od sebe v risanji podučevati, to kot od „šolske komisije“ ne dovoljeno, prepovedal, pod onim magistratom, kateri je še letos učiteljem cirkular poslal, da se nemajo nobene novosti v šolo vpe-ljati, — pod tem magistratom, pravim, bi se bilo uže pred l. 1868 v realističnih predmetih podučevalo! O tem bi se dalo pač mnogo govoriti, a bojim se škarij g. urednika,

in zato rečem g. dopisniku, naj bi si vendar postavil od 14. maja 1869. leta in pa magistratove uradne kataloge nekoliko ogledal. Če je g. dopisnik res tako priden, da v šoli mnogo več vzame, kot ja dolžan, tedaj pa nij treba misliti, da se povsod tako godi, in da je on kak reprezentant učnega načrta. Misel v „Učitelju“ izražena je — to vemo iz avtentičnega vira — še mnogo optimistična proti oni, ki je v višjih šolskih krogih, in ako bi hotel jaz g. dopisniku povedati izrek visoke osebe, ki ima pri avstrijskem šolstvu mnogo zaslug, onda bi se mu nasek še drugače zavihal!

Nič bolj srečen nij bil g. dopisnik pri zavračanju „Sočinega“ dopisa. Zgodilo se mu je baš to, kar staremu raku, ki je hotel svoje mladiče učiti, da ne smejo ritniski hoditi, dočim je on sam s zadnjim koncem trupla pred njimi moško nazaj korakal. Da pa „Sočin“ dopis g. dopisniku kar nič ne dopade tam, kjer na študije veliko vrednost stavi, to mu prav radi verujemo; pušica — njemu nena-menjena — ga je zadela na nevarno stran, zato se hoče za „dober značaj“ skrivati, kojega se uže od vsacega poštenega neomikanega človeka terja.

G. dopisnik podtikuje po krivem sebične namene svojemu namišljenemu nasprotniku; kajti ta nij še nikedar pri napadanih avtoritetah dobička iskal in ga tudi ne bode. Nikakor bi pa ne hoteli tega garantirati za g. dopisnika. Jako se nam vsiljuje sum, da je bil ves ta dopis le nekaj manever, s katerim se je hotel g. dopisnik prikupiti svojemu kolegu, ki baje zdaj na lahonskem magistratu „velik zvonec“ nosi, da bi mu ta vendar nekoli izbrisal ono rudečo piko, katero je kot ultrapanslavist dobil!! — Ali smo zadnji, ki bi to g. dopisniku za zlo jemali; saj je vsak svoje sreče kovač!

Prav radi verujemo slednjič, da je g. dopisniku iz dna srca prišel klic: „Bratje! bodimo složni, vsi za enega, eden za vse!“ Saj je zanj zdaj boljše tukaj, kot gotovo nikjer zunaj. A — hoteli bi videti, kako bi se on zadržal, ako bi se mu godila taka krivica,

kot se nekaterim njegovim kolegom. Bog ve, ali bi ostal potem še tak „apostelj miru“! . . . —n.

Domače stvari.

— (Veleizdaja!) Kakor iz današnje „Laib. Ztg.“ iz uradnega „izpoznanja“ vidimo na svoje veliko začudenje, pregrešil se je konfiscirani „Slovenski Narod“ od 9. avg. s člankom „Kdo nas reši modernih barbarjev“ zločina veleizdaje po §§ 58 lit. c. in 59 lit. c. k. z.

— (Cesarjev rojstveni dan) se bode v soboto obhajal v stolnici s slovesno sv. mašo.

— (Kegljanje na korist slov. dramatičnemu društvu) se je 14. t. m. pričelo v restavraciji „Narodne čitalnice“ ljubljanske.

— (V mašnika posvečen) je bil v ponedeljek v kapeli na Goričanah g. Janez Šlakar, ki zaradi vojaštva nij mogel biti ordiniran ob enem s tovariši svojimi, dokler nij došlo višje dovoljenje vojaške gospodske.

— (Singrofa Antona Auersperga Anastazija Grūna) bil je 11. t. m. na Goričanah od mil. kneza in škofa dr. Pogarčarja birman. Boter mu je bil baron Apfaltrern, ki je baje tudi njegov jerob.

— (Pogorela) je v nedeljo o poludne mežnarija v Bizaviku. Zažgali so jo po ne-previdnosti fantje, ki so blizu hiše, s slamo krite, streljali. Mežnarica jih je neki opominjala, da naj pri hiši ne streljajo, ker utegnejo zanetiti ogenj, pa je nijso poslušali.

— (V Kasesih pri Žavcu) bo sredo 15. avg. na novo najdenem kopališču narodna veselica z godbo in raznovrstno zabavo, h kateri veselici se vsi veseli prijatelji od blizu in daleč vabijo.

Amalija Tušekova,

vдова c. k. gimnazijskega profesorja v Ljubljani, na Bregu h. št. 8 (nova), jemlje za prihodnje leto učence v stanovanje in na hrano.

Učenci morejo rabiti tudi glasovir. (211—2)

Tržne cene

v Ljubljani 14. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr.; — reš 5 gld. 85 kr.; — ječmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; ajda 6 gld. 80 kr.; — pros 5 gld. 85 kr.; — koruza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 57 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 94 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh frišen — gld. 74 kr.; — špeh povojen — gld. 78 kr.; jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 56 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gld. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 80 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 14. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 " 70 "
Zlata renta	74 " 75 "
1860 drž. posojilo	111 " 25 "
Akcije narodne banke	818 " — "
Kreditne akcije	175 " 90 "
London	120 " 50 "
Napol.	9 " 71 "
C. k. cekini	5 " 74 "
Srebro	105 " 55 "
Državne marke	59 " 30 "

Javna zahvala.

Podpisani se v svojem in svoje družine imenu srčno zahvaljuje gospodični Adalbertini Bernot-ovi davkarjevi iz Postojne, za obili trud, ki ga je imela z ostarelim (42 letnim) iz z mnogimi drugimi skrbmi obloženim, podučevaje ga v vseh poštnih opravilih s toliko marljivostjo, da je bil 6. tekočega meseca naredil predpisani izpit z jako ugodnim vspehom. — Ker je vsled tega uže dobil dobro službo na pošti v Permanih, tako ne more si kaj, da tej svoji dobrotnici za njeno blago požrtvovalnost najsrečnejšo zahvalo izreka.

Mili Bože poplačaj blagej gospodični po zasluženji vse, kar je dobrega podpisane in njegovi družini storila.

V Permanih, dne 11. avgusta 1877.

Matija Hrabar,

poštni ekspeditor na Permanih in posestnik v Jelšanah.

(214—1)

Za učenca

se sprejme v špecijsko štacuno na deželi deček 13 do 14 let star, kateri je 4 razred ali prvo šolo dobro izdelal. Kje, pove administracija „Slov. Naroda“.

(209—2)

5000 kilogramov

zgodnjega rožnega krompirja Early-Rose, najokusnejši in najrodovitnejši krompir je na prodaj po 5 gld. 100 kilogramov pri

M. Pirou

v Kranju.

(207—3)

Karl Sirk,

notar v Brežicah (Rann) na Spodnjem Štajerskem, prodá 120 veder prav dobrega starega in novega

lutenberškega vina

domačega pridelka, katero je za butelije ali pa za mešanje in zboljšanje slabejših vin posebno pripravno, precej in po vredni ceni, tudi po 5 veder ali pa vse vkup. Vprašanja se bodo hitro odgovorila. (208—3)

Otvorjenje nove vinske trgovine

na debelo v Spodnji Šiški št. 82.

Podpisani si dovoljuje p. u. občinstvu naznanjati, da ima veliko zalogo pravega

terana, istrijskih črnih in pravih španjskih vin po najnižjih cenah.

Blagovoljne naročbe prevzema za vsak kvantum vdani

(210—2)

J. Aite.

HENRI NESTLE-jeva

redilna moka za deco.

Edino prava: Ako so etikete vsake doze s podpisom iznajditelja „Henri Nestle“ in pa s podpisom glavnega založnika „F. Berlyak“ prepisane.

Središnji zalog za Avstro-Ogersko:

Dunaj, mesto, Naglergasse šte. 1.

Glavni zalog v Ljubljani pri **Wilj. Mayrju**, lekarna „k zlatemu jelenu“ na Marijnjem trgu. (197—4)

Praška trgovinska akademija!

Prihodnje študijsko leto se začne 17. septembra t. l.

Pogoj sprejema je spričalo o dovršenem IV. razredu realke ali gimnazije ali pa realne gimnazije.

Dijakom je dovoljena pravica enoletne prostovoljne službe; ako zbolé, streže se jim v novozidanej trgovinske bolnici zastoj.

Natančne načrte, letna poročila in druga izvestja rad daje

Na ukaz pravičnega sveta:

Karl Arenz,

vodja trgovinske akademije.

V Pragi, julija meseca 1877.

(179—2)

Proti plači na obroke!

Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot:

podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine, lovske slike in portrete

v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec nad 20 gld. 2 gld. „ „

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri- lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(115—4)

Ivanu Giontiniju.